

DLACZEGO NALEŻY DBAĆ O JAKOŚĆ OŚWIETLENIA W KLASACH ?

Funkcja światła – zarówno naturalnego jak i sztucznego – jest wieloraka. Dostarcza ono energii potrzebnej do przebiegu procesów życiowych człowieka oraz generuje powstawanie wrażeń wzrokowych. Pozwala oglądać świat, widzieć szczegóły, kolory, a dzięki temu swobodnie przemieszczać się oraz wykonywać różnorakie czynności życiowe i zawodowe. Ma wpływ na samopoczucie i nastrój człowieka, ale także na jego zdrowie. Decyduje o wydolności wzrokowej, wygodzie widzenia oraz estetycznym odbiorze otoczenia. Prawidłowe oświetlenie ułatwia wykonywanie pracy, zmniejsza zmęczenie psychiczne i fizyczne a także zapobiega przedwczesnemu pogorszeniu się wzroku. Odpowiednio dobrane parametry opraw oświetleniowych światła sztucznego (głównie natężenie oraz równomierność) tworzą warunki umożliwiające sprawne widzenie oraz motywujące do pracy. Natomiast oświetlenie niewłaściwe, zwłaszcza za słabe, prowadzi do zmęczenia oczu, zmęczenia ogólnego, zniechęca do pracy i nauki oraz aktywności, a w konsekwencji może prowadzić do defektów narządu wzroku. Często jest powodem popełniania błędów oraz zaistnienia wypadków.

WOJEWÓDZKA STACJA SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNA W OLSZTYNIE

WŁAŚCIWE OŚWIETLENIE MIEJSCA NAUKI DZIECKA W SZKOLE I W DOMU

(Wskazówki dla nauczycieli)

Zaleca się, aby uczniowie mieli możliwość korzystania jak najczęściej z oświetlenia naturalnego, bo ono jest najzdrowsze. Ze względu na fakt, iż większość ludzi jest praworęcznych ławki należy ustawiać w taki sposób, aby światło naturalne padało z lewej strony. Aby maksymalnie wykorzystać światło dzienne okresowo należy myć okna, unikać stosowania gęstych firanek i zasłon oraz zrezygnować z wysokich roślin na parapetach okiennych, na których dodatkowo osiada kurz będący silnym alergenem dla części uczniów.

Z zapewnieniem właściwego oświetlenia naturalnego wiążą się obowiązki dotyczące odpowiedniego stosunku powierzchni okien (liczonej świetle ościeżnic) do powierzchni podłogi, który powinien wynosić minimum 1:8 oraz zapewnienia w klasach czasu nasłonecznienia wynoszącego co najmniej 3 godziny w dniach równonocy w godzinach 8⁰⁰– 16⁰⁰ (nie dotyczy pracowni: chemicznej, fizycznej i plastycznej). Wymienione wyżej warunki zostały określone w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 r., poz. 1225).

Ze względu na położenie geograficzne Polski możliwość korzystania z oświetlenia naturalnego jest ograniczona. W okresach jesienno-zimowym i wczesnowiosennym niezbędne jest korzystanie z oświetlenia sztucznego.

Wymagania oświetleniowe światła sztucznego dla pomieszczeń edukacyjnych zostały zawarte w normie PN-EN 12464-1:2022-01 (wersja polska) Światło i oświetlenie. Oświetlenie miejsc pracy. Część 1: Miejsca pracy we wnętrzach. Norma określa minimalne średnie wartości natężenia oświetlenia, które w salach lekcyjnych powinny wynosić 500 lx na płaszczyznach ławek szkolnych i 500 lx na płaszczyznach tablic. Poza właściwym natężeniem, oświetlenie powinno być równomiernie rozłożone. Ważne jest także unikanie sytuacji, w których może dochodzić do powstawania olśnień bezpośrednich lub odbiciowych czy migotania światła.

Nie można zapominać o stanie oświetlenia sztucznego w szkołach, które działają w obiektach wybudowanych wiele lat temu. Zdarza się, że w tych budynkach instalacja elektryczna jest przestarzała i wymaga wymiany. Warto pamiętać, że czasem proste codzienne czynności mogą spowodować, że punkt/oprawa oświetleniowa zapewni więcej światła. Spotyka się sytuacje, w których część żarówek/światłówek jest uszkodzonych (np. migoczą i hałasują zaburzając koncentrację uczniów) lub spalonych; wtedy wystarczy je wymienić, żeby uzyskać właściwe oświetlenie. Okresowo należy również myć i czyścić oprawy oświetleniowe, ponieważ kurz i brud ograniczają skuteczność strumienia świetlnego emitowanego przez źródła światła sztucznego.